EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 19.6.2024.
COM(2024) 609 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Spānijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 609 final}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Spānijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību[2], un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241[3], ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms, stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Atveseļošanas un noturības mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot ES finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas pusgada prioritātēm tas palīdz panākt ekonomikas un sociālo atveseļošanu un īstenot ilgtspējīgu reformu un investīciju īstenošanu, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju ES un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāku īstenošanu.

---

1 OV L 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) 2023. gada 27. februārī pieņemtās *REPowerEU* regulas [4] mērķis ir izbeigt ES atkarību no Krievijas fosilā kurināmā importa. Tas palīdzētu sasniegt enerģētisko drošību un ES energoapgādes dažādošanu, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti. Spānija savā nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā pievienoja jaunu *REPowerEU* nodaļu, lai tiktu finansētas galvenās reformas un investīcijas, kas palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķus.

(3) Komisija 2023. gada 16. martā nāca klajā ar paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada"[5], lai nodrošinātu informācijas bāzi lēmumiem par politiku un radītu pamatnosacījumus izaugsmes palielināšanai. Paziņojumā kā viens no deviņiem savstarpēji pastiprinošiem faktoriem bija minēta konkurētspēja. Citi faktori bija piekļuve privātajam kapitālam, pētniecība un inovācija, izglītība un prasmes, kā arī vienotais tirgus – ārkārtīgi svarīgas politikas prioritātes, kas palīdzētu reformām un investīcijām atrisināt pašreizējās produktivitātes problēmas, kā arī vairotu ES un tās dalībvalstu ilgtermiņa konkurētspēju. Pēc minētā paziņojuma Komisija 2024. gada 14. februārī nāca klajā ar gada ziņojumu par vienoto tirgu un konkurētspēju[6]. Ziņojumā detalizēti aprakstīts, kādas konkurētspējas priekšrocības sagādā Eiropas vienotais tirgus un kādi apgrūtinājumi vēl aizvien pastāv, tajā tiek analizētas gada norises, vadoties pēc deviņiem identificētiem konkurētspējas faktoriem.

(4) 2023. gada 21. novembrī Komisija pieņēma 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu [7], tādējādi uzsākot 2024. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada ciklu. Eiropadome 2024. gada 22. martā apstiprināja pētījumā izvirzītās prioritātes saistībā ar konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām. Komisija 2023. gada 21. novembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī 2024. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā tā norādīja Spāniju kā vienu no dalībvalstīm, kuras var skart vai apdraudēt nelīdzsvarotība un par kurām būs jāizstrādā padziļinātais pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī atzinumu par Spānijas 2024. gada budžeta plāna projektu. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, kuru Padome pieņēma 2024. gada 12. aprīlī, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2024. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana un kuru Padome pieņēma 2024. gada 11. martā.

(5) ES jaunais ekonomikas pārvaldības satvars stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Šis satvars ietver jauno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97. Tas ietver arī grozīto Regulu (EK) Nr. 1467/97 par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu un grozīto Direktīvu 2011/85/ES par dalībvalstu budžeta struktūrām[8]. Jaunais satvars ir

---

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp.) ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

8 Padomes Regula (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L,

vērsts uz valsts parāda atmaksājamību, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, kā arī pakāpenisku fiskālo konsolidāciju, kas panākamas ar reformām un investīcijām. Tas veicina valstu līdzatbildību un vairāk orientējas uz vidēju termiņu, kā arī efektīvāku un konsekventāku izpildi. Katrai dalībvalstij būtu jāiesniedz Padomei un Komisijai valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns. Valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā ir ietvertas dalībvalsts fiskālās, reformu un investīciju saistības 4 vai 5 gadu plānošanas periodā atkarībā no tā, cik ilgs ir valsts likumdevēja parastais darbības laiks. Neto izdevumu virzībai[9] valstu vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos būtu jāatbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām, piemēram, par to, ka līdz korekcijas perioda beigām jāpanāk vai jānotur vispārējās valdības parāda ticama samazināšanās vai tai jāsaglabājas piesardzīgā līmenī, kas ir zemāks par 60 % no IKP, un ka valdības budžeta deficīts vidējā termiņā jāsamazina un/vai jāsaglabā zem 3 % no IKP. Ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu saskaņā ar Regulā (EK) Nr. 2024/1263 izklāstītajiem kritērijiem, korekcijas periodu var pagarināt par ne vairāk kā 3 gadiem. Lai atbalstītu minēto plānu sagatavošanu, Komisija 2024. gada [21. jūnijā] sniegs dalībvalstīm norādījumus par plānu un gada progresa ziņojumu saturu, kas tām pēc tam būs jāiesniedz, un saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 2024/1263 5. pantu nosūtīs tām tehniskus norādījumus par fiskālajām korekcijām (attiecīgā gadījumā atsauces trajektorijām un tehnisku informāciju). Dalībvalstīm savi vidēja termiņa fiskāli strukturālie plāni būtu jāiesniedz līdz 2024. gada 20. septembrim, izņemot, ja dalībvalsts un Komisija vienojas šo termiņu pagarināt par saprātīgu laikposmu. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šajā procesā iesaistās arī valstu parlamenti, un pēc vajadzības būtu jāapspriežas ar neatkarīgām fiskālajām iestādēm, sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām.

(6) 2024. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās atbilstoši Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanai. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo šie plāni palīdz reāli novērst visus problēmjautājumus, kas konstatēti iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Konkrētām valstīm adresētie 2019., 2020. 2022. un 2023. gada ieteikumi joprojām ir vienlīdz svarīgi arī attiecībā uz atveseļošanas un noturības plāniem, kas pārskatīti, atjaunināti vai grozīti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu.

(7) Spānija savu atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai 2021. gada 30. aprīlī. Komisija atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2021. gada 13. jūlijā pieņēma

---

2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj), un Padomes Direktīva (ES) 2024/1265 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 Neto izdevumi, kā tie definēti 2. pantā Padomes 2024. gada 29. aprīļa Regulā (ES) 2024/1263 (OV L 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). "Neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

lēmumu par Spānijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu[10] un 2023. gada 10. oktobrī grozīja šo lēmumu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu, lai atjauninātu neatmaksājamā finanšu atbalsta maksimālo finanšu iemaksu, kā arī lai iekļautu *REPowerEU* nodaļu[11]. Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Spānija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

(8) Komisija 2024. gada ziņojumu par Spāniju[12] publicēja 2024. gada 19. jūnijā. Tajā tika izvērtēts, kā Spānija īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam, un kā Spānija īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz šo analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjautājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjautājumi. Tajā arī bija novērtēts Spānijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un attiecībā uz nodarbinātību, prasmēm un nabadzības mazināšanu izvirzīto ES pamatmērķrādītāju sasniegšanā, kā arī progress ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

(9) Komisija uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. panta pamata izstrādāja padziļinātu pārskatu par Spāniju, un 2024. gada martā [13] tika publicēti Komisijas dienestu veiktā makroekonomikas neaizsargātības novērtējuma galvenie konstatējumi par Spāniju. Komisija 2024. gada 19. jūnijā secināja, ka Spānijā vairs nepastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Ir panākts nozīmīgs progress tādu neaizsargātības faktoru mazināšanā, kuriem bija pārrobežu aspekts un kuri ir saistīti ar lielu privātā sektora un ārējo parādu, un ir samazināts valdības parāds. Pēc Covid-19 pandēmijas izraisītā pārtraukuma, spēcīga nominālā IKP pieauguma stimulēta, no jauna sāka samazināties privātā sektora parāda un negatīvā neto starptautisko investīciju pozīcijas (*NIIP*) attiecība 2021. gadā. Paredzams, ka nākamajos gados abi rādītāji arvien uzlabosies, lai arī pakāpeniskāk nekā pēdējā laikā, jo tiek prognozēts mazāk labvēlīgs nominālā IKP pieaugums. Tekošajā kontā desmit gadus ir bijis pārpalikums, 2023. gadā tas palielinājies, liecinot par strauji augošu eksportu, kā arī zemākām enerģijas cenām. Augstā valdības parāda attiecība pret IKP samazinās, pateicoties spēcīgam nominālā IKP pieaugumam, bet šogad un nākamgad gaidāmi mazāki uzlabojumi, kas nozīmē, ka fiskālais deficīts joprojām ir ievērojams un nominālā IKP pieaugums – mazāk labvēlīgs. Desmit gadus bezdarba līmenim bija lejupēja tendence, un tiek prognozēts, ka tas samazināsies arī turpmāk. Banku sektors joprojām ir noturīgs, ņemot vērā stingrākus finansēšanas nosacījumus aizņēmējiem. Ievērojams politikas progress panākts konstatēto neaizsargātības faktoru novēršanā, arī pateicoties tam, ka pēdējo gadu laikā tika īstenots atveseļošanas un noturības plāns, bet ir jāpieliek lielākas pūles, jo īpaši lielā valdības parāda mazināšanā.

---

[10] Padomes Īstenošanas lēmums (2021. gada 13. jūlijs) par Spānijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 10150/21; ST 10150/21 ADD 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 2; ST 10150/21 COR 1).

[11] Padomes Īstenošanas lēmums (2023. gada 10. oktobris), ar ko groza Īstenošanas lēmumu (2021. gada 13. jūlijs) par Spānijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 13695 2023 INIT).

[12] SWD(2024) 609 final.

[13] SWD(2024) 80 final.

(10) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem[14] Spānijas vispārējās valdības budžeta deficīts no 4,7 % no IKP 2022. gadā samazinājās līdz 3,6 % 2023. gadā, savukārt vispārējās valdības parāds no 111,6 % no IKP 2022. gada beigās saruka līdz 107,7 % 2023. gada beigās. Kā paziņots fiskālās politikas norādēs 2024. gadam[15], Komisija sper pirmo soli, lai sāktu pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras, balstoties uz 2023. gada izpildes datiem, saskaņā ar esošajām tiesību normām. Komisija 2024. gada 19. jūnijā pieņēma ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu[16]. Minētajā ziņojumā novērtēts Spānijas budžeta stāvoklis, ņemot vērā to, ka tās vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā pārsniedza atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Ziņojumā secināts, ka, ņemot vērā šo novērtējumu un ņemot vērā saskaņā ar LESD 126. panta 4. punktu izveidotās Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu, Komisija jūlijā neierosinās sākt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru attiecībā uz Spāniju.

(11) Padome 2022. gada 12. jūlijā ieteica[17] Spānijai nodrošināt, ka 2023. gadā tiek īstenota piesardzīga fiskālā politika, jo īpaši, ierobežojot valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugumu, lai tas nepārsniegtu vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugumu[18], ņemot vērā to, ka turpinās pagaidu un mērķorientēta atbalsta sniegšana pret energocenu kāpumu visneaizsargātākajām mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kā arī personām, kas bēg no Ukrainas. Tajā pašā laikā Spānijai tika ieteikts būt gatavai kārtējos izdevumus pielāgot mainīgajai situācijai. Spānijai tika ieteikts arī palielināt publiskās investīcijas, kas sekmētu zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, ņemot vērā *REPowerEU* iniciatīvu, tostarp, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu un citus Savienības fondus. Pēc Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja[19] 2023. gadā kopumā bija neitrāla, proti, –0,2 % no IKP. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2023. gadā bija ierobežojoša ietekme uz fiskālo nostāju 0,3 % no IKP un atbilda Padomes ieteikumam. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu ierobežojoša ietekme bija saistīta ar samazinātajām tādu (uz konkrētiem mērķrādītājiem vērsto un nevērsto) ārkārtas atbalsta pasākumu izmaksām mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kas veikti, reaģējot uz enerģijas cenu pieaugumu (par 0,6 procentpunktiem no IKP). Galvenie valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot ieņēmumu pasākumus) pieauguma faktori ir pensiju pārvērtēšanas ietekmēti sociālie pabalsti, kas nav natūrā, un aizsardzības izdevumu ietekmēts starppatēriņš. No Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem ES fondiem finansētie izdevumi 2023. gadā sasniedza

---

14 *Eurostat*, eirorādītāji, 22.4.2024.

15 COM(2023) 141 final.

16 Komisijas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 3. punktu sagatavotais ziņojums (19.6.2024., COM(2024) 598 final).

17 Padomes Ieteikums (2022. gada 12. jūlijs) par Spānijas valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Spānijas 2022. gada stabilitātes programmu (OV C 334, 1.9.2022., 77. lpp.).

18 Komisijas 2024. gada pavasara prognozē, balstoties uz desmit gadu vidējo reālo potenciālā pieauguma tempu un 2023. gada IKP deflatoru, aplēsts, ka Spānijas vidējā termiņa potenciālā izlaide 2023. gadā būs pieaugusi par 7,2 % nominālā izteiksmē.

19 Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus (un neierēķinot ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus) un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem. Negatīva (pozitīva) rādītāja zīme norāda uz ekspansīvu (ierobežojošu) fiskālo politiku.

1,3 % no IKP. Valsts finansētās investīcijas, ik gadu palielinoties par 0,1 procentpunktu, 2023. gadā sasniedza 2,3 % no IKP. Spānija no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem ES fondiem finansēja papildu investīcijas. Tās ietver investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās veikšanai un enerģētiskajā drošībā, piemēram, digitālā rīkkopa, *PERTE*[20] elektriskie un satīklotie transportlīdzekļi, jaunas pieaugušo izglītības un apmācības vietas un investīcijas zaļā ūdeņraža jomā, ko finansē no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem ES fondiem.

(12) Makroekonomikas un fiskālās prognozes atjauninājumus, ko Spānija nosūtīja Komisijai 30. aprīlī, var apkopot šādi. Budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs paredz, ka IKP reāli pieaugs par 2,0 % 2024. gadā un par 1,9 % 2025. gadā, savukārt IKP deflators pieaugs par 3,5 % 2024. gadā un par 2,8 % 2025. gadā. Gaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies līdz 3,0 % no IKP 2024. gadā un 2,5 % no IKP 2025. gadā, savukārt vispārējās valdības parāda un IKP attiecība samazināsies līdz 105,5 % līdz 2024. gada beigām un 104,1 % līdz 2025. gada beigām. Spānijas iesniegtajās prognozēs nav iekļauta budžeta prognoze pēc 2025. gada.

(13) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē norādīts, ka reālais IKP pieaugs par 2,1 % 2024. gadā un par 1,9 % 2025. gadā, savukārt SPCI inflācija būs 3,1 % 2024. gadā un 2,3 % 2025. gadā.

(14) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē norādīts, ka valdības budžeta deficīts būs 3,0 % no IKP 2024. gadā, savukārt vispārējās valdības parāda un IKP attiecība samazināsies līdz 105,5 % 2024. gada beigās. Deficīta samazinājums 2024. gadā ir saistīts galvenokārt ar to pasākumu pakāpenisku atcelšanu, kas tika veikti, lai mazinātu pagājušās enerģētikas krīzes sociālo un ekonomisko ietekmi. Pēc Komisijas aplēsēm tiek prognozēts, ka fiskālā nostāja 2024. gadā būs neitrāla 0,0 % apmērā no IKP.

(15) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma neatmaksājamā atbalsta (“dotācijām”) 2024. gadā tiks finansēti izdevumi, kas sasniedz 1,3 % no IKP (salīdzinot ar 0,7 % no IKP 2023. gadā). No Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām finansētie izdevumi dos iespēju veikt kvalitatīvas investīcijas un produktivitāti palielinošas reformas, tiešā veidā neietekmējot Spānijas vispārējās valdības budžeta bilanci un parādu. Komisijas 2024. gada pavasara prognozē norādīts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma aizdevumiem 2024. gadā tiks segti izdevumi, kuru vērtība atbilst 1,0 % no IKP (salīdzinot ar 0,0 % no IKP 2023. gadā).

(16) Padome 2023. gada 14. jūlijā ieteica[21] Spānijai nodrošināt, ka 2024. gadā tiek īstenota piesardzīga fiskālā politika, jo īpaši ierobežojot valsts finansēto neto primāro izdevumu[22] nominālo pieaugumu līmenī, kas nepārsniedz 2,6 %. Dalībvalstis tika aicinātas 2023. gada budžeta izpildes un 2024. gada budžeta plāna projektu gatavošanas gaitā ņemt vērā, ka Komisija, pamatojoties uz 2023. gada budžeta izpildes rezultātu datiem, ierosinās Padomei sākt uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga

---

20 *Proyectos estratégicos para la recuperación y transformación económica* (Ekonomikas atveseļošanas un transformācijas stratēģiju projekti).

21 Padomes Ieteikums par Spānijas 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Spānijas 2023. gada stabilitātes programmu (OV C 312, 1.9.2023., 77. lpp.).

22 Neto primārie izdevumi tiek definēti kā valsts finansētie izdevumi, no kuriem atņemti i) diskrecionārie ieņēmumu pasākumi, ii) procentu izdevumi, iii) cikliskā bezdarba izdevumi un iv) vienreizējie un citi pagaidu pasākumi.

budžeta deficīta novēršanas procedūras. Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka Spānijas valsts finansētie neto primārie izdevumi 2024. gadā pieaugs par 3,8 %[23], tātad šis rādītājs pārsniegs ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Šis izdevumu pārsniegums salīdzinājumā ar neto valsts finansēto primāro izdevumu ieteikto maksimālo pieauguma tempu 2024. gadā atbilst 0,5 % no IKP. Pastāv risks, ka tas neatbildīs Padomes ieteiktajam.

(17) Turklāt Padome ieteica Spānijai 2023. un 2024. gadā pēc iespējas drīz izbeigt spēkā esošos ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumus un attiecīgos ietaupījumus izmantot valdības budžeta deficīta samazināšanai. Padome arī precizēja, ka tad, ja enerģijas cenas atkal pieaugtu un tāpēc būtu nepieciešami jauni atbalsta pasākumi vai būtu jāturpina esošie pasākumi, Spānijai būtu jānodrošina, ka tie ir vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu aizsardzību, ir fiskāli pieņemami un saglabā stimulus taupīt enerģiju. Komisijas 2024. gada pavasara prognozē aplēsts, ka enerģētikas ārkārtas atbalsta pasākumu neto budžeta izmaksas[24] bija 0,9 % no IKP 2023. gadā, un prognozēts, ka tās sasniegs 0,2 % 2024. gadā un –0,1 % 2025. gadā. Cita starpā tiek pieņemts, ka, lai segtu izmaksas un izvairītos no deficīta, 2024. gada joprojām būs spēkā gāzei piemērotais PVN samazinājums, īpašais elektroenerģijas nodoklis, sabiedriskā transporta subsīdijas un kompensācija elektroenerģijas piegādātājiem. Ja attiecīgie ietaupījumi atbilstoši Padomes ieteikumam tiks izmantoti valdības budžeta deficīta samazināšanai, minētās prognozes nozīmētu fiskālo korekciju 0,7 % apmērā no IKP 2024. gadā, savukārt neto valsts finansēto primāro izdevumu[25] ierobežojošā ietekme uz 2024. gada fiskālo nostāju būtu 0,3 % no IKP. Tiek prognozēts, ka 2023. un 2024. gadā pēc iespējas drīz tiks izbeigti enerģētikas ārkārtas atbalsta pasākumi. Tas atbilst Padomes ieteiktajam. Tomēr netiek prognozēts, ka saistītie ietaupījumi tiks pilnībā izmantoti valdības budžeta deficīta samazināšanai. Pastāv risks, ka tas neatbildīs Padomes ieteikumam.

(18) Padome turklāt Spānijai ieteica arī saglabāt valsts finansētās publiskās investīcijas un nodrošināt Atveseļošanas un noturības mehānisma dotāciju un citu ES fondu efektīvu apguvi, jo īpaši nolūkā veicināt zaļo un digitālo pārkārtošanos. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi valsts finansētās publiskās investīcijas no 2,3 % no IKP 2023. gadā palielināsies līdz 2,4 % no IKP 2024. gadā. Tas atbilst Padomes ieteiktajam. Savukārt publiskie izdevumi, kas tiek finansēti no ieņēmumiem no ES fondiem, tai skaitā no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām, no 1,3 % no IKP 2023. gadā palielināsies līdz 1,6 % no IKP 2024. gadā.

(19) Pamatojoties uz prognozes sagatavošanas termiņā zināmajiem politikas pasākumiem un pieņemot, ka politika nemainīsies, Komisija savā 2024. gada pavasara prognozē paredz, ka valdības budžeta deficīts 2025. gadā būs 2,8 % no IKP un neto izdevumi

---

23 Tajā ņemti vērā vienreizēji pasākumi 0,2 % apmērā no IKP 2024. gadā, kas saistīti ar tiesas nolēmumiem, kuri liek valdībai atmaksāt iedzīvotājiem un uzņēmumiem agrāk pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma un uzņēmumu ienākuma nodokli.

24 Šis lielums atspoguļo minēto pasākumu gada budžeta izmaksas, ievērojot ieņēmumus un izdevumus un attiecīgā gadījumā atskaitot ieņēmumus no nodokļiem par enerģijas piegādātāju negaidīto papildu peļņu.

25 Šī ietekme tiek noteikta kā vispārējās valdības primāro izdevumu izmaiņas, atskaitot i) diskrecionāro ieņēmumu pasākumu izmaiņu ietekmi uz budžetu, ii) vienreizējos izdevumus, iii) cikliskā bezdarba izdevumus un iv) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citu ES fondu neatmaksājamā atbalsta (dotācijām) finansētos izdevumus, attiecībā pret nominālā IKP potenciālā pieauguma vidēja termiņa (10 gadu) vidējo rādītāju, izsakot kā attiecību pret nominālo IKP.

pieaugs par 4,0 % 2025. gadā. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2025. gada beigās samazināsies līdz 104,8 %.

(20) ES jaunie ekonomikas pārvaldības noteikumi nosaka, ka Spānijai deficīta un valdības parāda samazināšanai būs jāizstrādā vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns. Plānā ieņēmumu un izdevumu pasākumu pieņemšanu varētu apvienot ar investīcijām un reformām, kas veicinātu stabilāku un ilgtspējīgāku ekonomikas izaugsmi. Spānijā, kurai uzkrāts liels parāds, ir decentralizēta pārvaldības struktūra. Valsts budžeta struktūrā centrālā valdība reģioniem nosprauž mērķrādītājus attiecībā uz strukturālo bilanci un parāda attiecību pret IKP, kā arī attiecībā uz nominālo izdevumu maksimālo pieauguma tempu (noteikums par izdevumiem). Lai gādātu par jauno ES ekonomikas pārvaldības noteikumu ievērošanu, var būt nepieciešams atjaunināt valsts budžeta struktūru. Gaidāms, ka demogrāfiskās pārmaiņas ievērojami palielinās ar veselības aprūpi, ilgtermiņa aprūpi un pensijām saistītus publiskos izdevumus. Pensiju jautājumā, pilnībā izpildot 2023. gada reformas ieviesto "slēgšanas klauzulu", var tikt pārvarēta vidējā termiņa un ilgtermiņa fiskālās ilgtspējas plaisa. Fiskālās konsolidācijas stratēģijas centrā vajadzētu būt nodokļu reformai. Šajā sakarā atveseļošanas un noturības plānā, kurā izmantoti ekspertu tostarp sniegtie ieteikumi, iekļauto reformu mērķis ir: i) efektīvāka un modernāka nodokļu sistēma, kas pielāgota jaunām tendencēm; ii) atbalsts pārejai uz zaļo ekonomiku; iii) lielāki ieņēmumi un taisnīguma veicināšana. Turklāt Spānijai rastos iespēja iekasēt lielākus vidisko nodokļu ieņēmumus (1,5 % no IKP 2022. gadā iepretim ES kopējam rādītājam 2,0 %), cita starpā stingrāk piemērojot principu "piesārņotājs maksā". Viens no soļiem, kā sasniegt atveseļošanas un noturības plāna mērķus, arī var būt patēriņa nodokļu celšana, pie tam ar mērķorientētiem kompensācijas pasākumiem aizsargājot neaizsargātās personas; tā būtu lielākas izredzes, ka sociālie pārvedumi mazina nevienlīdzību un nabadzību, kas joprojām ir liela un skar jo īpaši bērnus. Lai uzlabotu valdības tēriņu kvalitāti un lietderību, joprojām ir svarīgi īstenot Spānijas neatkarīgās budžeta iestādes (*AIReF*) ieteikumus, un tam var nākt par labu arī izdevumu pārskatīšanas sistēmas vērienīga īstenošana. Šāda uzlabošana jo īpaši attiecas uz veselības aprūpi, kur vajag uzlabot izmaksu lietderību un novērst piekļuves un kvalitātes atšķirības starp reģioniem, kā arī ņemt vērā lielo vajadzību pēc investīcijām primārajā aprūpē.

(21) Turklāt, pamatojoties uz atveseļošanas un noturības plāna pasākumiem, ar papildu centieniem varētu vēl vairāk tikt stiprināta ekonomikas noturība un atbalstīta potenciālā izaugsme, kas palīdzētu atbalstīt pakāpeniskākas fiskālās virzības pieņemšanu. Tas aptver regulatīvā sloga un uzņēmējdarbības klimata jomu. Proti, darba, revīzijas un nodokļu jomā veikt uz lieluma kritērijiem balstīta regulējuma reformu, lai uzlabotu kapitāla un darbaspēka sadales efektivitāti, atbalstītu investīcijas un palīdzētu kāpināt ražīgumu. Pašreizējo tiesu sistēmu efektivitātes trūkumu novēršana arī mazinātu ekonomiskos kropļojumus. Civillietu un komerclietu izskatīšanai joprojām nepieciešams daudz laika, un ilgstošas Tiesu padomes neatjaunošanas dēļ tiek iekavēta augstākā līmeņa tiesnešu iecelšana. Pastāv arī iespējas vēl vairāk atbalstīt inovāciju. Lielākas investīcijas pētniecībā un izstrādē un ciešāka saikne ar zinātnisko ekosistēmu var stimulēt uzņēmumu produktivitāti. Spānijas pētniecības un izstrādes intensitāte, kas 2022. gadā bija 1,4 % no IKP, nav mainījusies salīdzinājumā ar 2021. gadu un joprojām ir ievērojami zemāka par ES vidējo rādītāju (2,2 %) galvenokārt privāto izdevumu plaisas dēļ (0,8 % no IKP, kas ir ievērojami zem ES vidējā rādītāja 1,5 %). Neraugoties uz pārskatītā atveseļošanas un noturības plāna un pieņemto Eiropas Reģionālās attīstības fonda programmu pasākumiem, šķiet vajadzīgi turpmāki centieni, lai atbalstītu privātos pētniecības un izstrādes izdevumus un zināšanu pārnesi starp privātām un publiskām pētniecības struktūrām. Īpašie

pasākumi varētu aptvert šādus elementus: i) vairāk uz sniegumu balstītu un profesionālāku publiskās pētniecības organizāciju veidošana; ii) zinātnes, tehnoloģijas un inovācijas sistēmā izstrādātās un īstenotās pētniecības un inovācijas politikas koordinācijas pilnveidošana dažādos pārvaldes līmeņos.

(22) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. kritērijā, atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Paredzams, ka tās palīdzēs efektīvi risināt problēmjautājumus, kas konstatēti attiecīgajos konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, – visas vai ievērojamu to daļu. Šajā saspringtajā termiņā ir svarīgi nekavējoties turpināt efektīvu plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, lai zaļā un digitālā pārkārtošanās uzlabotu Spānijas ilgtermiņa konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu. Lai izpildītu plānā noteiktās saistības līdz 2026. gada augustam, Spānijai ir svarīgi turpināt reformu īstenošanu un paātrināt investīcijas, novēršot nesen parādījušos kavējumus un vienlaikus nodrošinot ievērojamu administratīvo kapacitāti. Plāna apjoma un sarežģītības dēļ vajadzīga īpaša rīcība, kas gādātu par reformu un investīciju savlaicīgu un pilnīgu pabeigšanu. Tas pats attiecas uz problēmjautājumiem, kas saistīti ar apguves spēju. Īpaša uzmanība jāpievērš investīcijām, kas ir ļoti koncentrētas ap atveseļošanas un noturības plāna īstenošanas perioda beigām. Tāpat ir iespējams panākt ciešāku koordināciju starp dažādiem administrācijas līmeņiem, savukārt racionalizētas procedūras ļautu galasaņēmējiem ātrāk saņemt naudas līdzekļus. Minētie elementi ir īpaši nozīmīgi, lai tiktu atrisināti problēmjautājumi, kas saistīti ar tādu ievērojamu naudas līdzekļu apgūšanu, kuri tiek pārvaldīti ar grozītajā atveseļošanas un noturības plānā noteiktajiem finanšu instrumentiem. Lai nodrošinātu atveseļošanas un noturības plāna, kā arī citas, ārpus plāna tvēruma esošas ekonomikas un nodarbinātības politikas sekmīgu īstenošanu un rezultātā panāktu plašu līdzatbildību par politikas programmu kopumā, joprojām ir svarīgi sistemātiski iesaistīt vietējās un reģionālās iestādes, sociālos partnerus un citas attiecīgās ieinteresētās personas.

(23) Gatavojot kohēzijas politikas fondu vidusposma pārskatu, Spānijai saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 18. pantu līdz 2025. gada martam jāpārskata katra programma, cita starpā ņemot vērā 2024. gada konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos norādītos problēmjautājumus, kā arī tās nacionālo enerģētikas un klimata plānu. Uz pārskata pamata notiek katrā programmā iekļautā ES finansējuma galīgā piešķiršana. Lai gan Spānijai ir progress kohēzijas politikas un Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā, problēmjautājumi ir saglabājušies. Astoņos Spānijas reģionos IKP uz vienu iedzīvotāju joprojām ir mazāks par 75 % no ES vidējā rādītāja. Ir izšķiroši paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu un visos līmeņos stiprināt administratīvo kapacitāti. Programmās iekļautās prioritātes vēl aizvien ir aktuālas. Bez administratīvās kapacitātes stiprināšanas pasākumiem ir sevišķi svarīgas straujas investīcijas uzņēmējdarbības inovācijā un pētniecības un izstrādes spējās galvenokārt tajās nozarēs, kuras nosauktas reģionālajās viedās specializācijas stratēģijās. Joprojām ir būtiski, ka – pirmām kārtām tādās visvairāk skartajās teritorijās kā Kanāriju salās un Spānijas austrumu un dienvidu piekrastes teritorijās – tiek veiktas nacionālo enerģētikas un klimata plānā paredzētās investīcijas zaļajā pārkārtošanā, jo īpaši investīcijas ūdens resursu apsaimniekošanā, aprites ekonomikā, klimatadaptācijā un klimata pārmaiņu mazināšanā. Lai tiktu panākta konverģence, būtiski investēt tā, ka reģioni, kuros vērojama demogrāfiskā lejupslīde, kļūtu pievilcīgāki un konkurētspējīgāki. Vēl jāturpina ilgstošo bezdarbnieku un gados vecāku darba ņēmēju (atkārtota) integrācija darba tirgū, jāstiprina karjeras konsultēšana, jānovērš prasmju

neatbilstība un jāīsteno Eiropas Garantija bērniem. Minētie pasākumi arī palīdzētu atbalstīt augšupēju sociālo konverģenci saskaņā ar Komisijas dienestu otrā posma analīzi, kuras pamatā ir sociālās konverģences sistēmas iezīmes[26]. Spānija varētu arī izmantot Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu, lai, jo īpaši investējot stratēģisko tehnoloģiju un to attiecīgo vērtības ķēžu izstrādē un ražošanā, atbalstītu rūpniecisko pārveidi pirmām kārtām dziļo tehnoloģiju inovācijas, tīras enerģijas un resursu efektīvas izmantošanas, lauksaimniecības un ar veselību saistītu biotehnoloģiju jomā.

(24) Papildus ekonomiskajiem, sociālajiem un vidiskajiem problēmjautājumiem, kas risināti atveseļošanas un noturības plānā un ar citu ES fondu palīdzību, Spānija saskaras vēl ar citiem problēmjautājumiem, kas saistīti ar ievērojamu un pieaugošu ūdens trūkumu un ūdens resursu noslodzi. Kā tika novērots 2023. un 2024. gadā, dažos reģionos arvien biežāk, un vairs ne tikai vasaras mēnešos, iestājas ārkārtējs sausums. Klimata pārmaiņu nelabvēlīgās ietekmes, piemēram, plūdu, piekrastes un augsnes erozijas, pārtuksnešošanās, sausuma, karstuma viļņu un meža ugunsgrēku, prognozēšana un pārvaldība joprojām ir galvenais problēmjautājums Spānijā, kas ir viena no klimata pārmaiņu visvairāk skartajām ES valstīm. Tiek prognozēts aizvien biežāks un lielāks sausums un plūdi, kas nelabvēlīgi ietekmēs cilvēkus, bioloģisko daudzveidību, publiskās finanses un konkurētspēju. Lai gan grozītajā atveseļošanas un noturības plānā un citos ES fondos ir paredzēti pasākumi ūdens nozares situācijas uzlabošanai Spānijā, vajadzīgi turpmāki centieni, jo īpaši ilgtspējīgā ūdens resursu apsaimniekošanā. Papildu investīcijas infrastruktūrā palīdzētu uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, tai skaitā lauksaimniecības nozarē, kas ir galvenais ūdens patērētājs, saskaņā ar Spānijas KLP stratēģisko plānu[27]. Pie pasākumiem, kurus varētu paplašināt, pieder investīcijas notekūdeņu savākšanā un attīrīšanā, ūdens atkalizmantošanā, noplūžu samazināšanā tīklos un vispārējā ūdensapgādē, plašākā pret klimata pārmaiņām izturīgu kultūraugu izmantošanā, monitoringa uzlabošanā un dabā rodamu risinājumu veicināšanā, plūdu novēršanā un upju atjaunošanā. Turklāt mehānismi labākai koordinācijai starp dažādiem pārvaldības līmeņiem, arī attiecībā uz efektīvu īstenošanu un izpildi, palīdzētu pilnībā izsmelt esošo pasākumu potenciālu.

(25) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2024. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai īstenotu ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. 1., 2. un 3. ieteikuma īstenošana Spānijai palīdzēs īstenot pirmo, otro un ceturto eurozonai adresēto ieteikumu.

(26)

AR ŠO IESAKA Spānijai 2024. un 2025. gadā rīkoties šādi.

1. Laikus iesniegt vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Saskaņā ar reformētā Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām ierobežot neto izdevumu[28] pieaugumu 2025. gadā tiktāl, ka tas atbilst vispārējās valdības parāda ticamai lejupejošai trajektorijai vidējā termiņā, un samazināt vispārējās valdības budžeta deficītu zem

[26] SWD(2024) 132 final.

[27] C(2022) 6017 final.

[28] Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktā noteikts: “neto izdevumi” ir visi valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Nodrošināt fiskālo ilgtspēju, arī: i) izvērtējot un vienkāršojot nodokļu sistēmu, lai atbalstītu ekonomikas izaugsmi un nodarbinātību, kohēziju un zaļo pārkārtošanos; ii) uzlabojot publisko izdevumu kvalitāti, lietderību un taisnīgu sadali paaudžu starpā.

2. Stiprināt administratīvo kapacitāti pārvaldīt ES līdzekļus, paātrināt investīcijas un saglabāt reformu īstenošanas dinamiku. Novērst nesen radušos kavējumus, lai turpinātu ātru un efektīvu atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, nodrošinot reformu un investīciju pabeigšanu līdz 2026. gada augustam. Paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu. Saistībā ar vidusposma pārskatīšanu turpināt koncentrēties uz saskaņotajām prioritātēm, vienlaikus ņemot vērā Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas piedāvātās iespējas uzlabot konkurētspēju.

3. Uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, lai labāk pielāgotos tagadējai un gaidāmajai klimata pārmaiņu ietekmei un gādātu par ilgtermiņa ekonomisko, sociālo un vidisko noturību, uzlabojot koordināciju starp visiem valdības un pārvaldes līmeņiem un esošos ilgtspējīgas ūdens resursu apsaimniekošanas risinājumus ieviešot plašākā mērogā lauksaimniecībā, izvēršot investīcijas ūdensefektivitātē un infrastruktūrā un atbalstot dabā rodamu risinājumu izstrādi.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs